

ATRASK ISTORIJA

Darius Petreikis
Jūratė Litvinaitė
Faustas Meškuotis
Rūta Ramoškaitė-Stongvilienė
Algis Bitautas
Simona Stankutė

5

TURINYS

I SKYRIUS	
RENGIAMĖS TYRINĖTI PRAEITĮ	4
Istorinis tyrimas <i>Mano giminės medis</i> (Darius Petreikis)	6
1. Praeities pažinimo mokymosi priemonės (Jūratė Litvinaitė)	8
2. Kartojimas – mokslų motina (Jūratė Litvinaitė)	10
3. „Žmonės, nežinantys savo istorijos, ...“ (Jūratė Litvinaitė)	12
4. Praeitis ir jos tyrimo rūpesčiai (Jūratė Litvinaitė)	14
Pasikartokime ir įsivertinkime	16
II SKYRIUS	
LIETUVOS PRADŽIA	18
Istorinis tyrimas <i>Mano krašto piliakalniai</i> (Darius Petreikis)	20
5. Prie Baltijos jūros (Darius Petreikis)	22
6. Baltų verslai ir kasdienybė (Darius Petreikis)	24
7. Galingojo Perkūno globoje (Faustas Meškuotis, Dainius Razauskas)	26
8. Baltai karingųjų kaimynų apsuptyje (Darius Petreikis)	30
9. Valstybės sukūrimas (Darius Petreikis)	32
Pasikartokime ir įsivertinkime	34
III SKYRIUS	
LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAIKŠTYSTĖS LAIKOTARPIS	36
Istorinis tyrimas <i>Gimtojo krašto istorija</i> (Simona Stankutė)	38
10. Lietuvos valdovų giminė (Darius Petreikis)	40
11. Krikšto kelias į Lietuvą (Faustas Meškuotis)	44
12. Valstybė tarp dviejų jūrų (Faustas Meškuotis)	46
13. Dvarų ir gryčių Lietuva (Jūratė Litvinaitė)	48
14. Gyvenimas mieste (Faustas Meškuotis)	50
Pasikartokime ir įsivertinkime	52
IV SKYRIUS	
ABIEJŲ TAUTŲ RESPUBLIKOS LAIKOTARPIS	54
Istorinis tyrimas <i>Mano mokyklos istorija</i> (Darius Petreikis)	56
15. Vyčio ir erelio sąjunga (Darius Petreikis)	58
16. Renesansas Lietuvoje (Faustas Meškuotis, Rūta Ramoškaitė-Stongvilienė)	60
17. LDK tautos ir religijos (Faustas Meškuotis)	64
18. Valstybei būtini pokyčiai (Faustas Meškuotis, Rūta Ramoškaitė-Stongvilienė)	66
19. Ištrinta iš žemėlapių (Darius Petreikis)	68
Pasikartokime ir įsivertinkime	70

V SKYRIUS	
LIETUVA CARŲ VALDŽIOJE	72
Istorinis tyrimas <i>Mano krašto laikraštis</i> (Darius Petreikis)	74
20. Už laisvę (Darius Petreikis)	76
21. Tautiškumo gynėjai (Faustas Meškuotis)	78
22. „Supratau lietuvis esąs“ (Faustas Meškuotis)	80
23. Pokyčiai kaime (Darius Petreikis)	82
24. Pokyčiai mieste (Faustas Meškuotis)	84
Pasikartokime ir įsivertinkime	86
VI SKYRIUS	
LIETUVA TARP DVIEJŲ KARŲ	88
Istorinis tyrimas <i>Garsūs mano krašto žmonės</i> (Simona Stankutė)	90
25. Lietuvos Taryba skelbia (Darius Petreikis)	92
26. Lietuvos valstybės kūrimas (Darius Petreikis)	96
27. Vienkiemį kraštas (Algis Bitautas)	98
28. Kasdienis gyvenimas mieste (Algis Bitautas)	100
29. Nepriklausomybės pradžios pradimas (Darius Petreikis)	104
Pasikartokime ir įsivertinkime	106
VII SKYRIUS	
LIETUVA OKUPACIJŲ METAIS	108
Istorinis tyrimas <i>Mano krašto kankiniai</i> (Rūta Ramoškaitė-Stongvilienė)	110
30. Svastika virš Lietuvos (Darius Petreikis)	112
31. Sovietų grįžimas (Darius Petreikis)	114
32. Partizaninis karas (Darius Petreikis)	116
33. Gyvenimas sovietiniame kaime ir mieste (Rūta Ramoškaitė-Stongvilienė)	118
34. Neužgesusios širdys (Faustas Meškuotis)	120
Pasikartokime ir įsivertinkime	122
VIII SKYRIUS	
LIETUVA ATKŪRUS NEPRIKLAUSOMYBĘ	124
Baigiamasis istorinis tyrimas <i>Turistinė kuprinė</i> (Rūta Ramoškaitė-Stongvilienė)	126
35. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas (Darius Petreikis)	128
36. Pripažinta pasaulyje (Faustas Meškuotis)	130
37. Nepriklausomoje Lietuvoje (Rūta Ramoškaitė-Stongvilienė)	132
38. Mūsų piliečių gyvenimas svetur (Faustas Meškuotis)	134
39. „Graži tu, mano brangi tėvyne“ (Faustas Meškuotis)	136
Pasikartokime ir įsivertinkime	140

Skyrių įvadinės dalies ir skyrių *Pasikartokime ir įsivertinkime* autorė – Jūratė Litvinaitė.

IV SKYRIUS

ABIEJŲ TAUTŲ RESPUBLIKOS LAIKOTARPIS

15. VYČIO IR ERELIO SĄJUNGA

Nagrinėsite Liublino unijos priežastis, jos esmę ir pasekmes, **paaiškinsite**, kaip susikūrė bendra Lenkijos ir Lietuvos valstybė – Abiejų Tautų Respublika, kurią sutrumpintai vadinsime ATR.

Ivertinsite Liublino unijos poveikį Lietuvai.

16. RENESANSAS LIETUVOJE

Nagrinėsite svarbiausius Lietuvos kultūros laimėjimus.

Dirbdami su šaltiniais **išsiaiškinsite** svarbiausius Renesanso požymius.

17. LDK TAUTOS IR RELIGIJOS

Išvardysite Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje gyvenusių žmonių tautybes, paplitusias religijas.

Remdamiesi šaltiniais **įrodysite**, kad Lietuvą – tolerantiška šalis.

ŽINIOS

Susipažinsite su Lietuvos istorija po Liublino unijos.

GEBĖJIMAI

Aiškinsitės, kas yra priežastys ir pasekmės.

Mokysitės glaustai ir aiškiai nusakyti įvykių priežastis ir pasekmes.

← PRIEŠ KRISTŲ

PO KRISTAUS →

XVI a.

XVIII a.

Liublino unijos aktas. 1569 m.

Abiejų Tautų
Respublikos
herbas

18. VALSTYBEI BŪTINI POKYČIAI

Aiškinsitės Abiejų Tautų Respublikos silpnėjimo priežastis.

Pateiksite Apšvietos sąjūdžio Lietuvoje pavyzdžių.

19. IŠTRINTA IŠ ŽEMĖLAPIO

Nurodysite išorines ir vidines Abiejų Tautų Respublikos žlugimo priežastis.

Dirbdami su žemėlapiais **įvardysite** naujas Abiejų Tautų Respublikos žemių šeimininkes.

ISTORINIS TYRIMAS

Mano mokyklos istorija

Pirmoji mokykla Lietuvoje buvo įkurta 1397 m. Kiekvienos mokyklos istorija savita. Vienų ji trumpesnė, nes tos mokyklos įkurtos visai neseniai, kitų, gyvuojančių šimtmečius, gana ilga. Kiekvienas iš jūsų mokykloje praleidžiate nemažai laiko. Čia įgyjate žinių, užsiimate įvairiausia veikla, bendraujate su draugais. Žinoti savo mokyklos istoriją turi kiekvienas mokinys. Todėl šiame skyriuje siūlome patyrinėti savo mokyklos istoriją.

Kad tirti sektųsi, vadovaukitės šiais patarimais:

1. Savais žodžiais paaiškinkite, kodėl svarbu žinoti savo mokyklos istoriją.
2. Tyrimą atlikite grupėmis: grupę gali sudaryti panašių pomėgių turintys mokiniai, kurie galės dirbti kaip viena komanda.

1. Sudarykite grupę, išsirinkite vadovą ir pasiskirstykite darbus. Pasirinkite arba burtų keliu išsitraukite tyrimo temos pavadinimą.

6. Apibendrinkite sukaupią medžiagą ir pasirenkite pristatyti tyrimą.

5. Medžiagos rūpima tema ieškokite internete (savo rajono interneto svetainėje, kituose tinklalapiuose).

Kaip atlikti tyrimą

2. Pasitarkite ir nuspręskite, kaip pristatysite istorinį tyrimą klasei.

3. Rašytinės, vaizdinės medžiagos ieškokite bibliotekoje muziejuje.

4. Galite iš mokytojų ir mokyklos administracijos darbuotojų paimti interviu. Apklausą padės išsiaiškinti, kokių žymių žmonių mokėsi jūsų mokykloje, sužinoti apie dirbusius mokytojus, mokyklos vadovus, tradicijų, renginių, švenčių sumanytojus ir t. t.